

Пі ПОСТУПІНФОРМ

29.03.2012 – 4.04.2012

ЗА ГРОМАДЯНСЬКУ ДЕРЖАВУ! № 13 (434)

Передмова від Редакції.

Шановні читачі. В цьому номері ми публікуємо статтю члена ГО "ПОСТУП" Андрія Рижкова, що стосується системи освіти в Україні. Дана стаття є продовженням теми, яка була висвітлена у 423 номері нашої газети "КАК СОЗДАТЬ ОТЕЧЕСТВЕННЫЙ КЕМБРИДЖ? ИЛИ ЧЕМУ МОЖНО ПОУЧИТЬСЯ У КОРЕЙЦЕВ?" і який було надіслано у Міністерство освіти і науки, молоді і спорту

України, Інститут філології Київського національного університету імені Тараса Шевченка для отримання відповіді стосовно питань, що підіймалися у статті.

На адресу ГО "ПОСТУП" надійшли офіційні відповіді на запити від Міністерства освіти і науки, молоді і спорту України та Інституту філології КНУ, з якими ви можете ознайомитися у цьому номері.

Редакція газети "Поступінформ"

ГРОМАДЯНСЬКИЙ ПОРТАЛ «ПОСТУПУ»
WWW.POSTUP.ORG.UA

Новини «Поступу»**Громадянська Рада**

На засіданні Громадянської Ради, що відбулося 28 березня 2012 року, обговорювалися питання розвитку Ради.

Були присутні члени Ради: від ГО «Поступ» Д. Чубко; від КМО ВГО «Громадянська позиція» О. Черниш; від Асоціації «Зелений світ» Є. Ракін; від ГО «Діловий союз України» Л. Грушевий.

На засіданні були присутні гості С. Стеценко від ГО «Команда за своїм» та О. Гончарук від «Асоціації допомоги постраждалим інвесторам».

ТОЧКА ЗОРУ**СТРАНА В ОЖИДАННІ ПЕРЕЗАГРУЗКИ СИСТЕМИ ОБРАЗОВАНИЯ**

Затронута мною в предыдущей статье (газета "Поступінформ" №423) тема о том, как повысить статус университетского преподавателя, вскрыла много любопытных моментов. Наша организация получила ответы от руководства КНУ им. Шевченко, Института филологии того же университета, а также Минобразования. Суть их реакции можно резюмировать таким образом: «У нас все хорошо, преподаватели социально защищены и получают достойные зарплаты, халтурщиков в наших рядах нет, а автор статьи оторван от действительности». Подобные бравадные заявления в духе советской эпохи, тем не менее, звучат на фоне неслыханного сокращения ставок и повышения нагрузки на преподавателей. Диалог теряет свою конструктивность, поскольку одна из сторон не видит необходимости что-либо менять. Позволю себе вкратце очертить круг действий, которые должны быть предприняты ради спа-

если университеты начнут выкупать, строить или выделять жилье, куда будут селить всех желающих преподавателей на время работы по контракту.

4. В Корею, к примеру, любой профессор может стать проректором, но по прошествии некоторого времени возвращается работать на родную кафедру в прежнем статусе. В Украине человек садится в высокое университетское кресло всерьез и надолго. Настолько долго, что порой забывает, что он такой же преподаватель, как и все остальные. Поэтому считаю целесообразным ликвидировать институты «пожизненного» проректорства, директорства, а также заведования кафедрами путем установления временных рамок на пребывание в занимаемой должности – от двух до четырех лет.

5. Необходимо дать студентам право самим выбирать предметы и преподавателей, как это происходит во всем цивилизованном мире. Не следует перегружать их абсолютно ненужными дисциплинами или подпускать к ним некомпетентных преподавателей.

Той, хто не любить свою країну, нічого любити не може. Джордж Байрон

сения отечественной системы высшего образования.

1. Чтобы уберечь честного «трудягу» от кадрового произвола считаю необходимым предоставить студентам право оценивать работу преподавателей (см. предыдущую статью) на постоянной основе.

2. Министерство должно дать университетам возможность самостоятельно распоряжаться своими деньгами. Это должно положительно сказаться на улучшении материальных условий труда преподавателей.

3. Поскольку постанова в очередь на университетское жилье на практике никак невозможна без киевской прописки, предлагаю ликвидировать институт предоставления жилья в существующем виде. Будет лучше,

6. В Украине аспиранты часто пишут рецензии на самих себя. Руководитель подписывает, не читая. Поэтому что ленится выполнять свои прямые обязанности. Редакции принимают «липовые» рецензии, поскольку им самим лень этим заниматься. Статьи преподавателей зачастую не рецензируются вообще. Не поэтому ли в Украине международно признанные научные журналы (с индексом SSCI т.д.) можно пересчитать на пальцах одной руки?

Поэтому предлагается перенять передовой опыт – делегировать рецензирование редакциям, а те в свою очередь должны предоставить право оценивать статьи анонимным рецензентам. Разумеется, это не должно ло-

НАМ ПИШУТЬ**ВІДПОВІДЬ МІНІСТЕРСТВА ОСВІТИ І НАУКИ, МОЛОДІ ТА СПОРТУ НА ЗАПИТ ГО «ПОСТУП»**

На Ваш запит від 20 лютого 2012 року № 3 щодо статті Рижкова А.Г. «Как создать отечественный Кембридж? Или чему можно поучиться у корейцев?», що була опублікована у газеті "Поступінформ" № 423 громадської організації "Поступ" повідомляємо.

Вищою освітою України упродовж останніх років обрано шлях інтеграції у європейський та світовий освітній простір. Одним із кроків у цьому просторі є участь провідних вищих навчальних закладів України у світових рейтингах. Відсутність у них кращих вітчизняних вищих навчальних закладів пояснюється головним чином недостатнім досвідом здійснення іміджевої політики, участі у провідних світових рейтингах, а також необізнаністю з методиками обрахунку головних показників діяльності вищого навчального закладу.

Враховуючи зазначене, наказом МОМолодьспорту від 20.12.2011 р. № 1475 затверджено Положення про національну систему рейтингового оцінювання діяльно-

сті вищих навчальних закладів та передбачено починаючи з 2012 року впровадження автоматизованої системи оброблення інформації щодо рейтингового оцінювання діяльності вищих навчальних закладів, збір та збереження в Єдиній державній електронній базі з питань освіти первинних даних, у тому числі персональних, необхідних для функціонування автоматизованої системи оброблення інформації. Зазначений наказ пройшов державну реєстрацію в Міністерстві юстиції України. Таким чином у 2012 році вперше відбудеться вітчизняний рейтинг вищих навчальних закладів, участь у якому допоможе вищим навчальним закладам більш активно та компетентно брати участь у світових освітніх рейтингах.

Популяризації вищих навчальних закладів у світі сприяє і створена та запроваджена у 2008 році інформаційно-пошукова система «Конкурс», на якій лише у 2011 році під час вступної кампанії було зафіксовано понад 82 млн. відвідувачів з 99 країн світу.

КАЛЕНДАР ПОСТУПІВСЬКИХ ГРОМАДЯНСЬКИХ СЕРЕД

• «10 років, скільки ще?». Нам часто задають таке запитання. 4 квітня заплановано провести дискусію з цього приводу.

• На 11 квітня заплановано робочу нараду за темою «Вибори-2012: стратегія та тактика організації «Поступ».

Громадянські середки, які проводить ГО «Поступ», відкриті для усіх, кому не байдужа доля України. Приходьте та приводьте друзів і знайомих!

Наші зустрічі відбуваються щосередки о 19:00 за адресою: Київ, вул. Велика Васильківська (колишня Червоноармійська), буд.57/3, товариство «Знання України», кімн. 317 або 318 (біля ст. м. «Олімпійська»)

житися повинністю на плечі преподавателей. Этот труд должен, пусть даже и символически, но оплачиваться.

Скажете, сложная система? Отнюдь, мировая практика. Если мы хотим улучшения, нужно учиться и работать над собой. Если нет – можно успокоиться и сделать вид, что мы придумали нечто лучше мировых стандартов качества. Только так мы сможем обеспечить в Украине переход на Болонскую (европейскую), а не нашу домо-рошенную «Оболонскую» систему образования.

Рижков Андрей, член ОО «Поступ»

Важливым показником привабливості вищих навчальних закладів України є також щорічне зростання кількості іноземних студентів. У 2011/2012 навчальному році вперше за роки незалежності досягнуто рекордної кількості іноземних студентів – понад 53 тисячі з 137 країн Азії, Африки, Європи (на початку 90-х років минулого століття – 20-22 тис.). Лише у 2011 році порівняно з 2010 роком загальна чисельність іноземних студентів збільшилася на 6,4 тис. осіб.

Сьогодні Україна входить до 20 держав-лідерів у галузі міжнародної освіти, а за ступенем інтернаціоналізації вищих навчальних закладів – до п'ятірки країн-лідерів у світовій системі міжнародної освіти. У середньому в одному вищому навчальному закладі України навчається 265 іноземців.

Слід зазначити, що підвищенню рівня конкурентоспроможності вищих навчальних закладів сприятиме прий-

(Продовження на стор. 2)

НАМ ПИШУТЬ

ВІДПОВІДЬ МІНІСТЕРСТВА ОСВІТИ І НАУКИ, МОЛОДІ ТА СПОРТУ НА ЗАПИТ ГО «ПОСТУП»
(Початок на стор. 1)

няття проекту Закону України "Про вищу освіту" (нова редакція), підготовлений Міністерством освіти і науки, молоді та спорту, який радикально розширює автономію вищих навчальних закладів, особливо лідерів вищої освіти – національних та дослідницьких університетів. Зокрема, автономію визначено як головну засаду державної політики у сфері вищої освіти. Передбачено інституційні, академічні та фінансові права автономії вищих навчальних закладів (всього майже 30 нових норм).

Крім того, закріплено інституційні права вищого навчального закладу щодо створення консорціумів, визначення мінімального та максимального обсягу навчального навантаження педагогічного і науково-педагогічного працівника в межах його річного робочого часу, проведення спільної наукової, науково-технічної та інноваційної діяльності з науковими установами Національної академії наук України, національних галузевих академій наук на засадах поєднання наукових, фінансових, технічних та організаційних ресурсів, залучення викладачів іноземних вищих навчальних закладів для участі в педагогічній, науковій та науково-технічній роботі у вищих навчальних закладах України, застосування української та інших мов при реалізації міжнародних освітніх і наукових програм, здійснення перерозподілу нормативів чисельності осіб, які навчаються, на одну посаду науково-педагогічного працівника за спеціальностями однієї галузі освіти з урахуванням результатів їхньої наукової діяльності у межах затвердження загальної чисельності науково-педагогічних працівників та асигнувань на оплату праці (для національних вищих навчальних закладів) тощо.

У проекті закону також закріплено фінансові права вищого навчального закладу, зокрема, щодо самостійного використання державними і комунальними вищими навчальними закладами доходів, одержаних від надання платних послуг, відкриття рахунків, в тому числі депозитних, у національній та іноземній валюті відповідно до законодавства України, користування банківськими кредитами без урахування обмежень на право отримання записочень, встановлених Бюджетним кодексом України, придбання (закупівлі) товарів, робіт та послуг за рахунок коштів вищого навчального закладу без проведення тендерної закупівлі, використання державними і комунальними вищими навчальними закладами коштів відповідних бюджетів, а також додаткових джерел фінансування не лише на оплату праці та матеріальне заохочення працівників, але й на будівництво, реконструкцію та капітальний ремонт, придбання основних засобів, проведення фундаментальних і прикладних досліджень, проведених розробок.

Ці норми вперше встановлюють сукупність прав і свобод вищого навчального закладу щодо здійснення освітньої, наукової, економічної та іншої діяльності, а також самостійного відбору і розстановки кадрів.

Таким чином, прийняття законопроекту сприятиме реалізації вперше в Україні єдиного освітнього простору, без якого неможливо ставити питання про конкурентоспроможність вищої освіти України у світі, визнання українських дипломів про вищу освіту, продовження навчання студентів, аспірантів у зарубіжних університетах.

Незважаючи на економічну кризу заробітна плата викладачів вищих навчальних закладів щороку зростає. У 2012 році середня заробітна плата кандидата наук, доцента становить 4197 грн. (у 2010 році – 3570 грн.), доктора наук, професора – 4683 грн. (у 2010 році – 3601 грн.). Звичайно, спостерігається і диференціація заробітної плати,

«ПОСТУП» З НАЙКРАЩИМИ ПОБАЖАННЯМИ ВІТАЄ

з Днем народження і зичить, щоб кожен день Вашого життя був захопливим прикладом для оточуючих!

- Коптелова Костянтина Геннадійовича – 29 березня
- Лишика Олега Анатолійовича – 30 березня
- Подліського Вячеслава Анатолійовича – 31 березня
- Горденка Олександра Валерійовича – 31 березня
- Гацук Емму Василівну – 03 квітня
- Овсієнко Людмилу Олександрівну – 03 квітня
- Тодорову Наталію Павлівну – 04 квітня

так у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка, який має статус національного, заробітна плата кандидата наук, доцента становить близько 6-7 тис. грн., доктора наук, професора - 9-10 тис. гривень.

Щодо проведення опитувань студентів про якість викладання викладачами навчальних дисциплін слід зазначити, що у багатьох вищих навчальних закладах України така практика існує. Зокрема, досить поширеними є конкурси на звання кращого викладача, що проводяться за результатами опитування студентів, до речі проводяться вони і в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка.

Крім цього, кожен викладач кожні п'ять років, а у вищих навчальних закладах, що мають статус національного – кожні сім років, проходить процедуру переобрання на посаду, що фактично є ґрунтовною експертизою викладацької діяльності (проведення викладачами відкритих занять, їх обговорення на засіданнях кафедр, аналіз результатів наукової діяльності тощо).

Я.Я. Болбоаш,
директор Департаменту вищої освіти

НАМ ПИШУТЬ

ВІДПОВІДЬ ІНСТИТУТУ ФІЛОЛОГІЇ КИЇВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

Шановна редакціє!

Щиро вдячні вам за можливість надати офіційний коментар до статті Рижкова А.Г. «Как создать отечественный Кембридж? Или чему можно поучиться у корейцев?» (№ 2 (423) від 12.01.2012 р.), що опублікована в газеті «Поступінформ» громадської організації «Поступ».

Ми поділяємо думку автора статті щодо необхідності покращення ситуації в освітянській галузі України з метою, як пише Рижков А.Г., «щоб вітчизняні університети перестали бути кузницею кадрів для інших і почали працювати на благо своєї країни». Повністю поділяємо ми також його нарікання стосовно низької оплати праці викладачів та недостатньої матеріально-технічної бази.

Що стосується системи анонімного оцінювання викладачів студентами, про яку пише автор статті, то вона вже давно задіяна в КНУ імені Тараса Шевченка, як і регулярні «круглі столи» студентів та викладачів, під час яких обидві сторони відверто обговорюють «актуальні» питання поліпшення навчального процесу. За результатами цих «круглих столів» коригуються навчальні плани, запроваджуються нові дисципліни, спецкурси, замінюються викладачі, які з тих чи інших причин не влаштовують запити студентів.

До речі, новий закон «Про вищу освіту», який зараз обговорюється у суспільстві, покликаний значною мірою усунути існуючі недоліки у системі вітчизняної освіти. Крім того, уже декілька років в інтернеті існує громадський сайт вільного доступу «univerlife.com», а також інтернет-газета «lovi-moment.com.ua», на сторінках яких студенти дають анонімі оцінки викладачам як Київського національного університету імені Тараса Шевченка, так і інших вищих навчальних закладів України.

Що стосується інших критичних зауважень нашого молодого колеги, котрий, попри всі «недоліки» вітчизняної освіти (успішно закінчив навчання в КНУ, поступив до аспірантури, захистив кандидатську дисертацію з корейстики, був прийнятий на посаду асистента кафедра китайської, корейської та японської філології і направлений цією кафедрою на річне наукове стажування до Республіки Корея) все-таки спромігся здобути такий рівень фахової підготовки, який дозволив йому успішно працювати на викладацьку посаду в одному з провідних корейських університетів, то, жодним чином не засуджуючи бажання Рижкова А.Г. отримувати в кілька разів більшу заробітну плату, ніж його колеги по роботі в КНУ, сам факт його недовіреності з наукового стажування до рідного університету ставить під сумнів щирість його піклування про вітчизняну освіту в цілому і українських студентів-корейців зокрема.

Що стосується закидів автора статті щодо «корупції», «бюрократії», «неефективності» тощо, то, перше, жодних конкретних фактів в статті не наведено, а виправдовуватися в огульних звинуваченнях немає жодного сенсу.

До того ж, Рижков А.Г. оперує окремими фактами кількарічної давнини, коли він ще обіймав посаду викладача КНУ. Виникає закономірне запитання, що завало йому боротися з недоліками саме в той період, коли він їх спостерігав на власні очі?

Коментуючи єдиний конкретний факт, який наводить Рижков А.Г. щодо читання курсу історії корейської мови

фахівцем, який нею не володіє, то такий випадок справді мав місце. Проте студентам читався курс теоретичної фонетики, а не історії мови (і то лише протягом одного навчального року) До того ж, фахівець, на якого натякає Рижков А.Г., є доктором філологічних наук і має кілька десятків опублікованих робіт, як у галузі компаративної фонетики, так і в галузі історії корейської мови. Проте, навіть і цього можна було б уникнути, яби фахівці-корейсти, рівня Рижкова А.Г., не віддавали перевагу викладанню російської мови (!) корейським студентам за кордоном, а залишилися б працювати в стінах Alma Mater, яка їх виховала.

Сподіваємося, що к. філол. н. Рижков А.Г. все-таки повернеться на Батьківщину, аби навчати корейської мови українських студентів, хоча, на привеликий жаль, Київський національний університет імені Тараса Шевченка на сьогоднішній день (при всьому бажанні керівництва) не зможе йому гарантувати заробітну плату, аналогічну тій, яку він зараз отримує.

Загалом, ми вдячні газеті «Поступінформ» за цікаві й гострі публікації, які стосуються актуальних проблем в галузі вітчизняної освіти і щиро сподіваємося на плідне співробітництво в майбутньому на користь України її її молодого покоління.

З повагою і найкращими побажаннями лектив кафедри китайської, корейської та японської філології Інституту філології Київського національного університету імені Тараса Шевченка (Усього: 35 підписів)

БАНКІВСЬКІ РЕКВІЗИТИ ГО «ПОСТУП» ДЛЯ СПЛАТИ ЧЛЕНСЬКИХ ВНЕСКІВ

ПЛАТНИК : ПРИЗВИЩЕ ІМ'Я ПО БАТЬКОВІ

КОД ЄДРПОУ: 26089233
РАХУНОК №: 26003001024730

ПРИЗНАЧЕННЯ ПЛАТЕЖУ:

БАНК ОДЕРЖУВАЧА: ІЗД ВАТ КБ «ХРЕЩАТИК»,

ЧЛЕНСЬКИЙ ВНЕСОК ЗА _____ 201_ РОКУ

м. КІЇВ

ОДЕРЖУВАЧ: ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ «ПОСТУП»

МФО: 300670

Газета «Поступінформ». Реєстраційне свідоцтво: серія КВ № 12223-11-07ПП від 18.01.2007.

Засновник та видавець: ГО «Поступ». Адреса видавця: 04199, м. Київ, вул. Якіра, 16/29.

Адреса редакції та друкарні: 02068, м. Київ, вул. Вербицького, 6-А, 172. Тираж – 300 прим.

Головний редактор – М. Пелех. Технічний редактор – Д. Чубок.

Члени редакції – С. Беднаж, С. Сауляк, М. Марченко, Р. Когут.

Редакція може не поділяти точку зору автора статті. Авторський стиль статей максимально збережений.

Відповідальність за зміст та достовірність наданої інформації несе автор.

3 питань розміщення інформації звертатись на e-mail: rk-postup-inform@mail.ru.